

יצחק רבין - לזכור, להילחם על הזיכרון

חלפה עוד שנה. 24 שנים! לרצח הנתעב.

בשנה שעברה שיתפתי אתכם בחוויה האישית שלי כקצין צעיר בחטיבת המחקר. ההלם, השתיקה, המבוכה. הדמעות שחונקות, הכיכר ההומה והבוכייה, הצעירים והנרות, ערימת הפרחים בהר הרצל בניחוח הרי ירושלים וההצדעה למה שהיה, למי שהיה ולמה שסימן לנו לעתיד.

נשבענו לעשות הכל כדי שלא נהיה אדישים עוד לרוחות הרוע ונשמור על המדינה הזו. לכן, השנה מצאתי לנכון לעשות מעשה ולכתוב לא על האישי אלא על הפרספקטיבה ההיסטורית והלאומית בראי המתחולל במדינתנו בעת הזו. בחרתי לנקוט שפה חדה וברורה ולצאת מול רוחות החושך ששבות ונושבות בקרבנו.

לא, אין מדובר בדברי הבל במחשכים של דלות העם, אלא בדברי רעות רוח גם מקרב אנשים המתיימרים להיות מובילי למידה ודעת באקדמיה ובמערכת הציבורית.

בפרספקטיבה אישית, חייתי לפני ואחרי הרצח בדיוק אותו מניין שנים, אולם בפרספקטיבה לאומית והיסטורית זהו פסיק בזמן. והנה כבר קמים אנשים חשוכים ומכחישים! כן, בדיוק כמו מכחישי השואה, כבר מקדמים באופן נלזז אמירות הכחשה לרצח המתועב. לא זו בלבד, המכחישים הם מתוך עמנו אנו.

כמפקד, אני בוחר שלא למרק את מצפוני באמירות עדינות וכלליות, ונוקט גינוי בוטה: הכחשת המניעים לרצח רבין וזהות הרוצח היא בבחינת מעשה בגידה בערכי הדמוקרטיה, הקורא תגר על יסודות החברה והמדינה.

עם שלא ידע לעמוד איתן מול ראי ההיסטוריה שלו, על מראהו היפה ועל הקמטים והצלקות שבו, לעולם לא יוכל להגיע לביטחון ולשגשוג שלהם הוא מייחל.

חטיבה יקרה,

אפשר לציין את רצח רבין בעוד עצרת, בעוד נר זיכרון ובעוד סקירה על רבין ופועלו. האיש, מגיבורי הארץ הזו, היה שותף מרכזי במאבק קוממיותה בשדה הקרב ובשדה השלום. המפקד האמיץ שלימד אותנו את מעשה המלחמה ושחרר את ירושלים, נקטל דווקא בשדה המערכה לשלום, עת השיגה אותו לא יד האויב אלא ידו של בן עוולה מקרבנו, מעמנו המתיימר להיות עם נבחר.

אך לא די בזיכרון פועלו של רבין, שכן הרצח מטיל עלינו אחריות נוספת, וגם היא אינה פוליטית במהותה.

כאנשי המעשה המודיעיני, העושים לילות כימים למען ביטחון המדינה ולשגשוגה ברוח רבין, אני מצפה מכם כחיילים וכקצינים בצבא העם של ישראל להיות אנשי מופת ולעמוד גם על משמר הדמוקרטיה וערכיה.

כתמיד, אני מפציר בכם להמשיך להביע ולהוביל רעיונותיכם בדעתנות ובצניעות, המאפשרת פתיחות לדעת האחר. אך בהיותנו בוגרים אנו יודעים להבחין בין טוב לרע מוחלט. רצח רבין הוא מעשה רע מוחלט. אל לנו לגמגם, אל לנו להיות סובלניים כלפי הרוצח, מניעיו ותומכיו. עלינו להוקיע לא רק את המעשה הנפשע אלא גם את אלה המכחישים אותו.

עלינו להילחם ברוע לא בדרך אלימה, אלא באמירה, בלימוד העבר, בהנצחת הזיכרון ובעיקר בעשייה יום-יומית של עמידה נחרצת ובלתי מתפשרת מול כל חורשי רעתה של הדמוקרטיה הזו מבית.

אז זהו, הנה אני חוזר לאישי. נשבעתי לא לשתוק, עכשיו אני רח"ט מחקר, וכמפקד יש לי אחריות. יש רוחות רעות ואני עושה מעשה וכותב לכם.

זוהי רוח רבין ומורשתו.

יהיה זכרו של יצחק רבין ברוך!

תת-אלוף דרור שלום

ראש חטיבת המחקר